

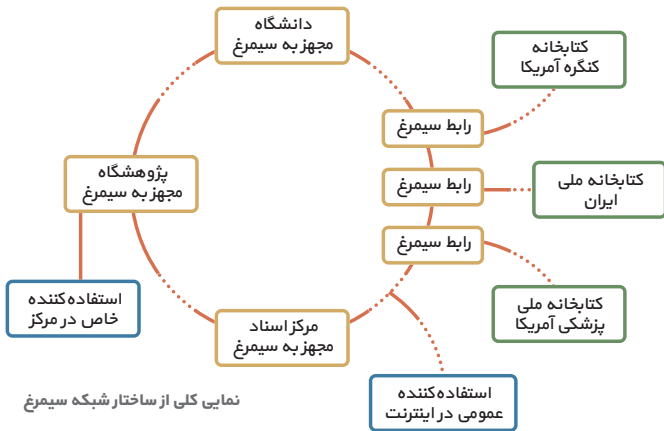

سیستم جامع اطلاع رسانی و آرشیو منابع دیجیتال سیمرغ

سیستم جامع اطلاع‌رسانی و آرشیو منابع دیجیتال سیمرغ

- امکان اتصال به شبکه سیمرغ بزرگترین شبکه اطلاع‌رسانی زنده علمی کشور

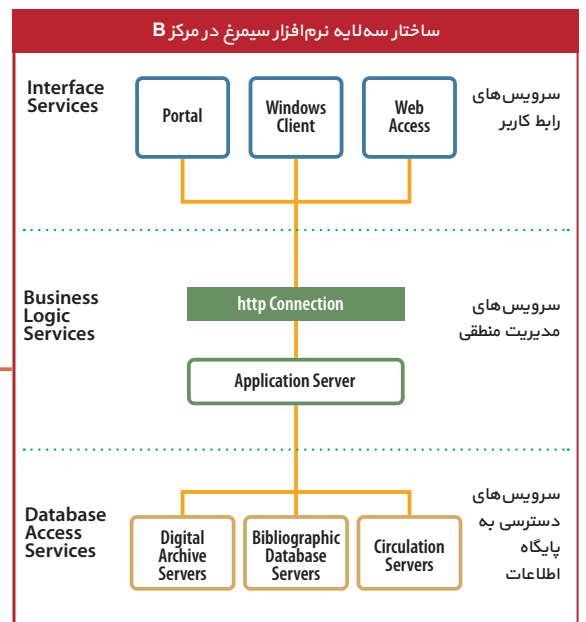
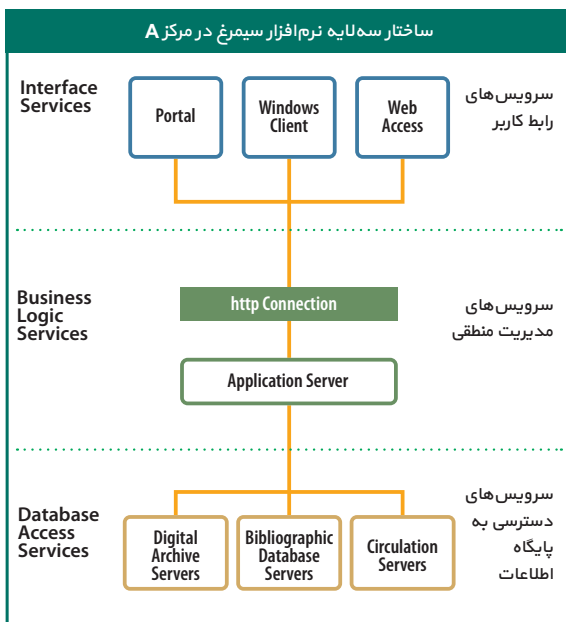

سیستم جامع اطلاع‌رسانی و آرشیو منابع دیجیتال سیمرغ با بهره‌گیری از آخرین فناوری‌ها و پیاده‌سازی آخرین استانداردهای ذخیره و بازیابی، بهترین نرم‌افزار قابل استفاده در محیط اینترنت و اینترنت برای مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اسناد در عصر دیجیتال است. قابلیت انعطاف و امنیت نرم‌افزار سیمرغ به حدی است که تمامی مراکز اسناد اعم از متوسط با سرویس‌های داخلی صرفاً کتابشناختی تا مراکز اسناد اقماری با ساختار پیچیده و دارای انواع منابع عادی و دیجیتال می‌توانند با اطمینان از آن در شبکه‌های گسترده شلوغ و ناامن امروز استفاده کنند.

چکیده مشخصات

- تهیه گزارش‌های متنوع کتابشناسی نظیر انواع کتابشناسی‌های توصیفی و تحلیلی، تازه‌های کتابخانه، نمایه‌های مختلف و ...
- تهیه گزارش دفتر ثبت
- تهیه گزارش‌های آماری
- ذخیره گزارش‌های تولید شده با فرمت MS Word و PDF
- ایجاد فایل صادره به فرمت‌های ISO2709 و MS Excel
- چاپ انواع برچسب Barcode و RFID
- جستجوی همزمان در مراکز مختلف از طریق اینترنت
- ورود اطلاعات از راه دور و از طریق اینترنت
- پیاده‌سازی امکانات امنیتی متعدد برای بالابردن ضریب اطمینان استفاده از نرم‌افزار در محیط اینترنت. با استفاده از این امکانات می‌توان دسترسی کاربران را هم از لحاظ نوع اسناد و مدارک و هم از لحاظ اختیارات جستجو یا ورود اطلاعات به دلخواه مسئولین کتابخانه‌ها و مراکز اسناد محدود نمود
- دسترسی به سرویس‌های متنوع رزرو و تمدید اسناد از طریق اینترنت
- وجود ارتباط بین رکوردها و امکان حرکت بین مدارک مرتبط با هم
- جستجوی منابع دیجیتال در کنار منابع کتابشناختی

- پیاده‌سازی بر مبنای ساختار چند لایه (n-tier)
- اتصال Client به سرور از طریق http
- قابلیت تعریف و اصلاح ساختارهای پایگاه اطلاعات
- اصلاح ساختار اطلاعات پایگاه‌های تخصصی هر مرکز به منظور ایجاد امکان ذخیره‌سازی و جستجوی مناسب منابع خاص هر مرکز
- تعریف محاوره‌های مختلف ساده و پیشرفته متناسب هر پایگاه
- امکان استفاده از پایگاه‌های مستندات موضوعی و مشاهیر برای یکنواخت کردن ورود اطلاعات و جستجوی ارجاعات
- پشتیبانی استاندارد Dublin Core به منظور ایجاد محاوره‌های جستجو و فهرست‌های نتایج استاندارد
- پشتیبانی تمام انواع اسناد شامل کتاب، نشریه، مقاله، پایان‌نامه، مواد دیداری- شنیداری، اسناد فنی و غیره به نحوی که می‌توان از نرم‌افزار سیمرغ به غیر از کتابخانه‌ها در سایر مراکز اسناد و آرشیوها نیز به خوبی استفاده کرد
- پشتیبانی روش‌های مختلف طبقه‌بندی شامل دیویی (Dewey) مناسب کتابخانه‌های عمومی، کنگره (LC) مناسب کتابخانه‌های فنی و مهندسی، پزشکی (NLM) مناسب کتابخانه‌های پزشکی و روسو (Rosseau) مناسب آرشیوها
- فراخوانی مستقیم اطلاعات کتاب از کتابخانه ملی ایران، کتابخانه کنگره آمریکا و کتابخانه ملی پزشکی آمریکا. در این روش کاربران تنها با وارد کردن شابک (ISBN) کتاب مورد نظر خود در کاربرد ورود اطلاعات به راحتی تمام اطلاعات کتاب را به طور مستقیم وارد کاربرد می‌کنند
- فراخوانی اطلاعات از سایر منابع اطلاعاتی به فرمت‌های ISO2709 و Tagged DBF و Format

سیستم آرشیو و نگهداری منابع دیجیتال

- عناصر درون درخت می‌توانند دارای انواع گوناگونی باشند
- هر گره از درخت در هر سطحی می‌تواند همزمان هم حاوی فایل باشد و هم برای دسته‌بندی منابع دیجیتال اجزای آن مورد استفاده قرار گیرد
- سطوح مختلف درخت می‌توانند دارای عمق‌های متفاوتی باشند
- امکان تعیین انواع Fond / SubFond / Series / SubSeries / File / Item برای سطوح مختلف درخت برای تطابق با استاندارد ISAD وجود دارد
- امکان استفاده از سیستم کدینگ بسیار پیشرفته برای شماره‌گذاری منابع دیجیتال وجود دارد

طبقه‌بندی منابع دیجیتال (Taxonomy)

منابع دیجیتال معمولاً دارای محتوای مفصل و پیچیده‌ای هستند مانند یک کتاب یا یک فیلم. به همین دلیل بسته به کاربردهای مختلف می‌توان جنبه‌های متفاوتی از آنها را برجسته کرد و طبقه‌بندی متفاوتی برای آنها در نظر گرفت. مثلاً یک نسخه خطی از مثنوی را در نظر بگیرید. این منبع دیجیتال را می‌توان براساس سبک در طبقه‌بندی "شعر-مثنوی"، براساس ارزش مثلاً در طبقه‌بندی "نقیس" و براساس طبقه‌بندی پدیدآورندگان در زیرشاخه "مولوی" قرار داد.

از آنجاییکه محتوای منابع دیجیتال نامحدود هستند در سیستم آرشیو و نگهداری منابع دیجیتال نوسا امکان تعریف نامحدود طبقه‌بندی با ساختار درختی در نظر گرفته شده است و مسئولین آرشیو می‌توانند هر منبع دیجیتال را علاوه بر دسته‌بندی اصلی سازمانی خود در هر طبقه‌ای که اهداف سازمانی آنها صلاح می‌داند قرار دهند. این طبقه‌بندی‌ها هم در محاوره جستجو قابل جستجو هستند و هم دارای قابلیت نمایش درختی خاص هر طبقه هستند.

جستجوی منابع دیجیتال در اینترنت

به منظور جستجوی منابع دیجیتال در سیستم نگهداری منابع دیجیتال نوسا دو نوع محاوره ساده و پیشرفته برای استفاده کاربران مبتدی و پیشرفته در نظر گرفته شده است. کاربران می‌توانند با استفاده از این محاوره‌ها علاوه بر مشخصات مهم سند مورد نظر خود نظیر عنوان یا شرح، کد، نوع و یا قالب از طریق جستجو درون متن منابع دیجیتال نیز به منابع مورد نظر خود دسترسی پیدا کنند.

نمایش درخت منابع دیجیتال در اینترنت

یکی از مهمترین امکانات سیستم نگهداری منابع دیجیتال نوسا، امکان سازماندهی درختی منابع دیجیتال است. در این سیستم، امکان مشاهده منابع دیجیتال به فرم درختی در اینترنت نیز به طور کامل فراهم شده است.

کاربران در محیط اینترنت علاوه بر درخت اصلی می‌توانند درخت‌های مربوط به طبقه‌بندی‌های مختلفی که برای منابع دیجیتال در نظر گرفته شده را ببینند. مثلاً ممکن است مسئولین آرشیو منابع دیجیتال خود را هم براساس "موضوع" و هم براساس "پدیدآورنده" و هم براساس "نشیوه دستیابی" طبقه‌بندی کرده باشند. در این صورت کاربران می‌توانند از طریق درخت هر یک از این موارد به منبع دیجیتال مورد علاقه خود برسند.

The screenshot shows the Nosa website interface. At the top, there's a search bar and navigation links. The main content area displays search results for a book. The book title is "کتاب: کتاب فارسی-مستشرقین آرم و حوا". Below the title, there are details such as the author "zho_wppfilesavailable", the publisher "سنگ", and the year "1397". There are also links for "مشاهده (5 صفحه) (رایگان)", "فایل کتابخانه", and "فایل کتابخانه". The right sidebar contains a list of related books or categories.

کتابخانه‌ها و مراکز اسناد علاوه بر نگهداری اصل منابع خود به دو دلیل نیازمند نگهداری فرم رقمی شده (Digitized) آنها نیز هستند. دلیل اول گرانبها بودن پاره‌ای از منابع کتابخانه می‌باشد که محدودیت‌های زیادی را برای استفاده از آنها ایجاد می‌کند و کتابخانه‌ها می‌توانند با ارائه فرم رایانه‌ای آنها، مقدار قابل توجهی از نیاز مراجعین را برطرف کنند. دلیل دوم نیاز به دسترسی از راه دور (از طریق اینترنت) به منابع و مدارک می‌باشد که جز با تبدیل آنها به فرم رایانه‌ای امکان پذیر نمی‌باشد. سیمرغ مجهز به یک نرم‌افزار پیشرفته نگهداری منابع دیجیتال است که علاوه بر امکان ذخیره و مدیریت منابع دیجیتال، امکان ایجاد محدودیت در نحوه دسترسی به این منابع و تهیه آمار از آنها را نیز در اختیار کتابخانه‌ها و مراکز اسناد قرار می‌دهد.

ذخیره و بازیابی منابع دیجیتال

از آنجا که منابع دیجیتال ماهیتاً به شکل فایل رایانه هستند، بنابراین می‌توان آنها را در دایرکتوری‌های یک یا چند رایانه مختلف کپی کرد و برای دسترسی به آنها نیز از سرویس‌های ساده موجود در سیستم عامل استفاده کرد. ولی این روش دارای معایبی است:

اولاً هیچ کنترلی بر روی کپی اشتباهی فایل‌ها و یا حذف احتمالی آنها به خصوص بعد از آدرس دهی در منابع کتابشناختی وجود ندارد.

ثانیاً ابزار کامل و پیشرفته‌ای برای جستجوی فایل‌ها براساس مشخصات یا محتوای آنها وجود ندارد. همچنین ابزار مدیریتی مناسبی نیز برای تعیین دسترسی کاربران و بررسی میزان دسترسی آنها به منابع دیجیتال وجود ندارد.

نرم‌افزار مدیریت منابع دیجیتال سیمرغ برای رفع همین معایب و افزودن امکانات بیشتر طراحی شده است. ویژگی‌های این نرم‌افزار عبارتند از:

- از فن آوری Microsoft SQL Server برای ذخیره و نگهداری فایل‌های منابع دیجیتال و یا آدرس آنها استفاده می‌کند
- از ساختار درختی برای نگهداری منابع دیجیتال استفاده می‌کند
- علاوه بر درخت اصلی می‌توان منابع دیجیتال را براساس تعداد نامحدودی ویژگی دیگر نیز طبقه‌بندی کرد. این طبقه‌بندی‌ها نیز ساختار درختی دارند.
- می‌توان اطلاعات منابع دیجیتال را توسط شرح‌ها، کلید واژه‌ها و یادداشت‌های متنوع غنی‌تر کرد
- از انواع مختلف فراداده برای توصیف محتوای منابع دیجیتال استفاده کرد
- می‌توان اقدام به جستجوی تمام متن درون فایل‌های متنی نظیر Doc، Text، PDF و DjVu کرد
- سیستم امنیتی این نرم‌افزار براساس آخرین سیستم‌های امنیتی سیستم عامل Windows پیاده‌سازی شده است
- در این نرم‌افزار علاوه بر نسخه آرشیویی یک منبع دیجیتال، یک نسخه مخصوص نمایش در اینترنت نیز برای هر منبع تهیه می‌شود. این نسخه با وجود قابلیت مشاهده و جستجو، ضریب امنیتی خیلی بالایی دارد و قابل Download نیست
- امکانات کاملی برای فروش اعتباری منابع دیجیتال در نرم‌افزار وجود دارد
- امکانات کاملی برای فروش نقدی منابع دیجیتال از طریق اینترنت در نرم‌افزار وجود دارد
- امکانات مفصلی برای تعریف گردش کار و کارتابل کاربران در نرم‌افزار پیاده‌سازی شده است

سازماندهی و ذخیره اطلاعات منابع دیجیتال در ساختار درختی

یکی از مهمترین ویژگی‌های سیستم نگهداری منابع دیجیتال نوسا امکان استفاده از ساختار درختی با امکانات بسیار زیاد برای ذخیره و بازیابی منابع دیجیتال می‌باشد. علاوه بر امکانات معمول در ساختارهای درختی، نرم‌افزار نوسا دارای ویژگی‌های استثنایی زیر است:

فروش منابع دیجیتال

یکی از امکانات پیشرفته سیستم آرشیو و نگهداری منابع دیجیتال نوسا امکان دسته‌بندی منابع دیجیتال به منابع رایگان و غیر رایگان برای استفاده‌کنندگان است. از طرف دیگر می‌توان تعرفه‌های متعددی برای انواع منابع دیجیتال و انواع استفاده‌کنندگان تعریف کرد تا بتوان منابع دیجیتال مختلف را با قیمت‌های متفاوت در اختیار کاربران قرار داد.

به دلیل تنوع در خواست‌های مراکز آرشیو، امکانات فروش منابع دیجیتال نوسا به شیوه‌های مختلفی قابل نصب و ارائه است.

۱. حالت ساده

در این حالت مسئولین آرشیو می‌توانند برای استفاده‌کنندگان "اعتبار حجمی" و "اعتبار تعدادی" تعریف کنند و منابع دیجیتال را هم به سه دسته کلی "غیر مجاز"، "مجاز غیر رایگان" و "مجاز رایگان" تقسیم کنند. دسته‌بندی منابع دیجیتال می‌تواند برای استفاده‌کنندگان مختلف متفاوت باشد یعنی یک منبع دیجیتال می‌تواند برای یک نفر رایگان و برای فرد دیگری غیر رایگان باشد.

هنگامی که یک استفاده‌کننده بخواهد به محتوای یک منبع دیجیتال دسترسی پیدا کند سیستم به طور اتوماتیک کنترل می‌کند که استفاده‌کننده از اعتبار کافی برخوردار باشد و پس از کسر اعتباری وی، منبع دیجیتال را در اختیار او قرار خواهد داد.

۲. حالت پیشرفته

در این حالت علاوه بر "اعتبار حجمی" و "اعتبار تعدادی" امکان تعیین "اعتبار ریالی" نیز برای استفاده‌کنندگان وجود دارد. از طرف دیگر مسئولین آرشیو می‌توانند هر منبع دیجیتال را قیمت‌گذاری کنند. تعرفه‌های قیمت‌گذاری می‌توانند ثابت و یا بر حسب حجم منابع دیجیتال متغیر باشند. علاوه بر امکان اعتبار ریالی، امکان فروش نقدی اینترنتی نیز در این حالت در سیستم وجود دارد یعنی استفاده‌کنندگان می‌توانند هنگام دسترسی به محتوای منابع دیجیتال غیر رایگان به جای استفاده از اعتبار ریالی خود مستقیماً به درگاه یکی از بانک‌های عضو شتاب وصل شده و پس از واریز وجه منبع دیجیتال به محتوای آن دسترسی پیدا کنند.

علاوه بر موارد فوق امکانات زیر نیز در سیستم وجود دارند:

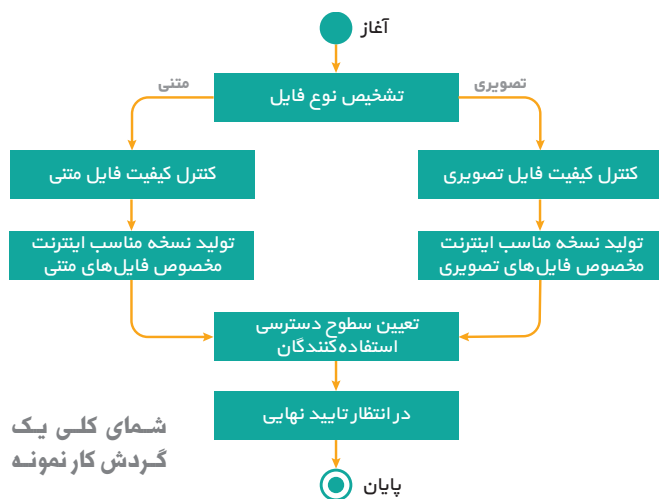
- مشاهده وضعیت اعتباری از طریق اینترنت
- تعیین تعداد و مدت اعتبار برای یک خرید اینترنتی
- امکان تعریف تعرفه‌های خاص برای مناسبت‌های مختلف علاوه بر تعرفه‌های اصلی
- امکان تعریف انواع کیفیت برای یک منبع دیجیتال با قیمت‌های متفاوت و وجود حق انتخاب برای استفاده‌کنندگان هنگام دسترسی به منبع دیجیتال

گردش کار

مسئولین و کارمندان بخش آرشیو وظایف روزمره متعددی در رابطه با تهیه، سازماندهی، نگهداری و بهینه‌سازی منابع دیجیتال خود دارند که به دلیل تنوع منابع دیجیتال در مراکز مختلف یکسان نیستند. به همین دلیل امکان تعریف ساده امکانات نرم‌افزاری برای آنها وجود ندارد. سیستم آرشیو نوسا دارای امکان تعریف "گردش کار"‌های قابل تعریف و متعدد می‌باشد که مسئولین آرشیو می‌توانند "وظایف" مورد نظر خود در هر گردش کار را تعریف کرده و کارمندان مسئول انجام آنها را تعیین کنند.

پس از تعریف گردش کارها، اگر یکی از این گردش‌ها به منبع دیجیتالی اختصاص پیدا کند، کارمند موظف هنگام ورود به نرم‌افزار با فهرستی از وظایف خود مواجه می‌شود که باید آنها را انجام دهد. پس از انجام وظیفه توسط کارمند تعیین شده، وضعیت منبع دیجیتال به صورت خودکار تغییر کرده و در فهرست وظایف کارمندی که باید مرحله بعدی گردش کار را انجام دهد قرار می‌گیرد.

امکانات متعددی نیز برای مسئولین آرشیو به منظور گزارش‌گیری از وضعیت فعلی کارهای تعریف شده در سیستم پیاده‌سازی شده است که به راحتی امکان کنترل امور را در اختیار آنها قرار می‌دهد.

شمای کلی یک گردش کار نمونه

امنیت منابع دیجیتال در اینترنت

یکی از دغدغه‌های اصلی کتابخانه‌ها و مراکز اسناد، کنترل دسترسی به منابع دیجیتال خود در اینترنت است. این مراکز نیاز به مکانیزمی دارند که بتوان با وجود نمایش منابع دیجیتال در اینترنت حتی الامکان مانع از کپی غیر مجاز این منابع شد. برای حل این مشکل در سیستم نگهداری منابع دیجیتال نوسا مفهومی به نام "نسخه مخصوص اینترنت" پیش بینی شده است که دارای ویژگی‌های زیر است:

- آن را می‌توان برای انواع منابع دیجیتال متنی مانند کتاب، گزارش، پایان‌نامه، مقاله و منابع صوتی و تصویری و مشابه آنها تولید کرد.
- هنگام تولید نسخه مخصوص اینترنت می‌توان کیفیت نمایش آن را تعیین کرد.
- با این روش حداکثر کیفیت اسناد ارائه شده در اینترنت را می‌توان کنترل کرد.
- هنگام تولید نسخه مخصوص اینترنت می‌توان یک متن یا یک تصویر را در زمینه آن حک کرد (Watermark). با این روش هیچ‌گاه اسناد یک مرکز بدون تصویر زمینه، در اینترنت قرار نمی‌گیرد.
- امکان افزودن برچسب (Tag) و نشانک (Bookmark) به منابع دیجیتال
- پردازش‌های ویژه‌ای هنگام تولید این نوع فایل‌ها در سیستم انجام می‌شود که با وجودی که فقط تصاویر صفحات اسناد به کاربر نمایش داده می‌شود، امکان جستجو در متن اسناد و علامتگذاری (Highlight) نتایج جستجو نیز وجود دارد.
- امکان چاپ محتوای صفحات در اینترنت وجود ندارد.
- امکان کپی محتویات صفحات توسط ابزاری مانند Copy/paste وجود ندارد.

جستجو

در بخش جستجوی نرم افزار سیمرغ دو نوع محاوره برای جستجوی منابع کتابشناختی و جستجوی منابع دیجیتال وجود دارد. در محاوره جستجوی منابع کتابشناختی تاکید بر جستجوی عمومی کتابشناختی مانند عنوان و پدیدآور و موضوع است ولی امکان محدود کردن نتایج جستجو بر اساس نوع منابع دیجیتال مرتبط با آنها وجود دارد. از طرف دیگر در محاوره جستجوی منابع دیجیتال تاکید بر جستجوی منابع دیجیتال با امکان محدود کردن آنها بر اساس مشخصات کتابشناختی مرتبط با آنهاست.

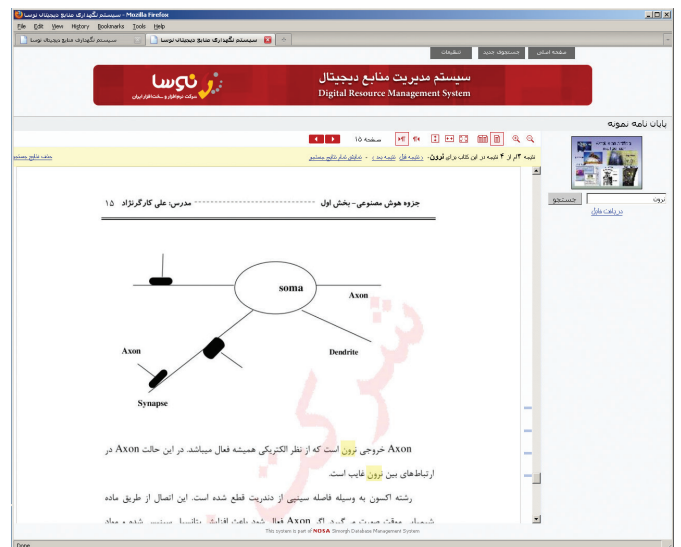
صفحه نمایش خلاصه

صفحه نمایش خلاصه نتایج جستجو در نرم افزار سیمرغ به نحوی طراحی گردیده که اگر کاربر از طریق محاوره مخصوص منابع کتابشناختی به دنبال سند مورد نظر خود بگردد نه تنها با صفحه ای حاوی اطلاعات کتابشناختی رکوردهای نتیجه جستجو مواجه می گردد بلکه در هر نتیجه جستجو، فهرستی از منابع دیجیتال مرتبط با آن نیز به نمایش در می آید که کاربر می تواند با انتخاب آنها، منابع دیجیتال مورد نظر را نیز مشاهده نماید.

سیستم نگهداری منابع دیجیتال نوسا دارای ابزار ویژه ای به نام "مرورگر نوسا" می باشد که به طور خاص برای نمایش "نسخه مخصوص اینترنت" منابع دیجیتال در اینترنت طراحی و پیاده سازی شده است. با وجود این مرورگر، دیگر نیازی به Download نسخه اصلی منبع دیجیتال برای نمایش نیست.

- این مرورگر دارای ابزاری عمومی برای نمایش انواع منابع دیجیتال می باشد و کاربر را از نصب برنامه های خاص انواع مختلف فایل، بر روی رایانه خود بی نیاز می کند. پاره ای از مهمترین امکانات این مرورگر عبارتند از:
- دارای ابزارهای نمایش صفحه به صفحه اسناد به همراه امکانات رایج بزرگنمایی و تغییر اندازه مناسب تصویر و مشابه آن می باشد.
- قابل استفاده در تمام مرورگرهای رایج نظیر Internet Explorer، Firefox و Chrome بدون نیاز به نصب هیچ برنامه خاصی می باشد.
- هنگام نمایش سند احتیاج به Download کردن تمام سند ندارد و به همین دلیل از کارایی بسیار بالایی برخوردار است.
- امکان جستجوی فارسی و لاتین در متن سند را بدون خواندن محتوای متنی سند دارد که سبب می شود نیازی به در اختیار قرار دادن متن اصلی اسناد در اینترنت برای ایجاد امکان جستجوی آنها نباشد.
- نتیجه جستجو را می تواند به صورت قطعات تصویری از بخش های حاوی یافته به همراه قالب بندی (Layout) واقعی نمایش دهد. این امکان منحصر به فرد، درک بهتر نتایج جستجو را قبل از مرور کامل سند به استفاده کننده می دهد.
- امکان علامت گذاری (Highlight) یافته ها در تصاویر صفحات سند را دارد.

فرم اطلاعات کامل یک منبع دیجیتال

هر منبع دیجیتال ممکن است با بیش از یک سند ارتباط داشته باشد. به عنوان مثال یک شخص ممکن است هم نویسنده باشد و هم کارگردان. بنابراین تصویر این شخص ممکن است هم با کتاب های او در پایگاه کتاب ها مرتبط شده باشد و هم با فیلم های او در پایگاه فیلم ها. فرم کامل اطلاعات منبع دیجیتال، تمام ارتباطات یک منبع دیجیتال را هم با منابع دیجیتال دیگر و هم با منابع کتابشناختی در یک صفحه در کنار یکدیگر نشان می دهد.

جستجو و نمایش اطلاعات منابع دیجیتال در کنار منابع کتابشناختی

کتابخانه ها و مراکز اسناد به طور سنتی دارای منابع زیادی مانند کتاب، مقاله، نشریه، اسناد و مشابه آن هستند. این منابع معمولاً مطابق با استانداردهای ISBND و AACR2 فهرست نویسی می شوند و به روش های کلاسیک توسط محاوره های جستجوی اطلاعات کتابشناختی بازیابی می گردند. هنگامی که یک کتابخانه اقدام به تهیه نسخه دیجیتال از منابع خود می کند و یا آنکه اساساً منابع جدیدی را به فرم دیجیتال تهیه می کند با مشکل چگونگی نگهداری و بازیابی منابع دیجیتال مواجه می شود. این مشکل وقتی پررنگ تر می شود که کتابداران و کاربران می خواهند اطلاعات خاص منابع دیجیتال را در کنار اطلاعات کتابشناختی آنها بازیابی و مشاهده کنند. از طرف دیگر تمایل دارند که هنگام دسترسی به منابع کتابشناختی بتوانند با لینک های مناسب به منابع دیجیتال مرتبط با آنها نیز برسند.

با توجه به نیازهای فوق، یکی از مهم ترین ویژگی های نرم افزار کتابخانه دیجیتال سیمرغ، ایجاد محیطی همگن برای دسترسی به هر دو نوع منابع کتابشناختی و دیجیتال و ایجاد ارتباط بین آنها در محیطی بسیار ساده می باشد.

نرم افزار نگهداری موجودی و گردش امانات سیمرغ بخشی از مجموعه نرم افزارهای سیمرغ است که با استفاده از آخرین فن آوری ها، کلیه سرویس های نگهداری موجودی و گردش امانت اسناد و پیگیری آنها را در اختیار مسئولین کتابخانه ها و مراکز اسناد قرار می دهد.

اعضا

در نرم افزار گردش امانات سیمرغ امکان تعریف انواع مختلف اعضا وجود دارد. در این سیستم، اعضا به سه دسته کلی "حقیقی درون سازمانی"، "حقیقی برون سازمانی" و "حقوقی" تقسیم می شوند. وجود این تقسیم بندی ها سبب شده است که سیستم گردش امانات سیمرغ قابل نصب برای هر نوع کتابخانه اعم از دانشگاهی، وزارتخانه ای و عمومی باشد.

فراخوانی اطلاعات اعضا

اکثر سازمان ها و دانشگاه ها دارای یک بخش اداری یا آموزش هستند که به دلیل نیازهای روزانه خود قبلا مکانیزه شده اند و می توانند اطلاعات عمومی اعضای کتابخانه ها را در هر دوره در اختیار کتابخانه قرار دهند.

در نرم افزار گردش امانات سیمرغ امکان فراخوانی اطلاعات اعضا از فرمت استاندارد XML تهیه شده است. با استفاده از این امکان اطلاعات اعضای جدید در مقاطع خاصی نظیر شروع ترم های تحصیلی به صورت یکجا قابل انتقال به سیستم امانات می باشد.

سرویس امانت و تمدید

امانت دهی اسناد به اعضا، یکی از مهم ترین وظایف اکثر کتابخانه ها می باشد. در نرم افزار گردش امانات سیمرغ تمامی امکانات لازم برای کنترل امانت اسناد به انواع اعضا به طور کامل پیش بینی شده است. این امکانات قابل استفاده در شبکه های گسترده و به طور همزمان از چندین ایستگاه مختلف می باشد. پاره ای از این ویژگی ها عبارتند از:

- امانت یکباره چند سند به یک عضو
- کنترل تعداد و نوع سند قابل امانت به عضو
- تعیین خودکار تاریخ بازگشت بر اساس نوع عضو و سند
- کنترل تعداد دفعات تمدید یک سند
- کنترل های خاصی نظیر بازبینی و تاخیر هنگام تمدید سند
- محاسبه خودکار هزینه امانت و جریمه دیرکرد
- جلوگیری از امانت سند به اعضای دارای بدهی
- امکان ملاحظه کارت امانت اعضا از طریق اینترنت
- امکان تمدید اسناد توسط خود اعضا از طریق اینترنت بدون نیاز به مراجعه به کتابخانه

سرویس مطالعه در محل

در نرم افزار سیمرغ امکانات مطالعه در محل به طور جداگانه و مستقل از سرویس امانت پیش بینی شده است. به همین دلیل می توان امکانات خاصی را فقط هنگام مطالعه در محل در اختیار اعضا قرار داد.

سرویس رزرو

یکی از مهم ترین سرویس های لازم برای هر کتابخانه بزرگ، سرویس رزرو می باشد. در سیستم سیمرغ، هر عضو کتابخانه هنگام جستجوی مدرک مورد نیاز خود می تواند همان لحظه وضعیت امانی آن را ملاحظه کند و در صورت نیاز آن را برای خود رزرو کند. این امکان از طریق اینترنت نیز در اختیار اعضا قرار دارد.

سرویس مالی

یکی از ویژگی های نرم افزار سیمرغ امکان نگهداری اعتبار مالی اعضا و محاسبه خودکار هزینه امانت اسناد و جریمه ناشی از دیرکرد امانت اسناد می باشد.

اطلاع رسانی توسط پست الکترونیک، پیام کوتاه و پیام رسان سیمرغ

یکی از مهم ترین مباحث امانت، چگونگی اطلاع رسانی به عضو در موارد متعدد نظیر بازگشت سند رزرو شده می باشد. در نرم افزار سیمرغ عمل اطلاع رسانی به عضو به پنج روش SMS، Email، تلفن، پست و نرم افزار "پیام رسان سیمرغ" قابل انجام است.

یکی از ویژگی های بسیار مهم نرم افزار سیمرغ ارسال خودکار اعلامیه های مختلف به اعضا توسط Email یا SMS و بدون دخالت پرسنل کتابخانه می باشد.

اعلامیه هایی که توسط نرم افزار گردش امانات سیمرغ برای اعضا فرستاده می شوند عبارتند از:

- پایان دوره عضویت
- درخواست های عضویت
- تازه های کتابخانه به تفکیک
- تازه های کتابخانه به صورت سرجمع
- رزروهای آماده امانت
- امانات دارای تاخیر
- رزرو امانت نامحدود
- کاهش اعتبار مالی عضو

پیام رسان سیمرغ

با فراگیر شدن استفاده از گوشی های هوشمند، نرم افزار "پیام رسان سیمرغ" با قابلیت نصب بر روی گوشی های دارای سیستم عامل آندروید ارائه گردیده است. اعضای کتابخانه توسط این نرم افزار نه تنها می توانند وضعیت اسناد در امانت و رزرو خود را ببینند بلکه از بازگشت اسناد رزرو شده به کتابخانه نیز مطلع می شوند.

پشتیبانی مخازن باز و بسته

نرم افزار امانت سیمرغ علاوه بر کتابخانه های دارای مخازن باز، قابل نصب و بهره گیری در کتابخانه های مخازن بسته نیز می باشد. برای پشتیبانی مخازن بسته، هنگام امانت اسناد به اعضا درخواست های سند به فرم خودکار به نرم افزار مستقر در مخزن فرستاده می شود و پرسنل بخش مخزن پس از یافتن سند مورد درخواست آن را به همراه فیش مخصوصی که اطلاعات عضو و سند در آن چاپ شده به بخش امانت می فرستند.

سرویس های امانت، مخصوص کتابخانه های اقماری

سازمان های بزرگ معمولاً دارای بخش یا شعبه های متعددی در نقاط مختلف کشور هستند. هر یک از بخش ها معمولاً دارای کتابخانه نیز می باشند. این کتابخانه ها با وجودی که در مکان های مختلف و گاه بسیار دور از یکدیگر قرار دارند ولی تحت یک مدیریت سازمانی یکپارچه اداره می شوند و مانند سایر بخش های سازمان سیاست گذاری های آنها توسط مدیریت مرکزی انجام می شود.

نرم افزار گردش امانت سیمرغ نیز به گونه ای طراحی شده است که بتواند متناسب با ساختار این سازمان ها بصورت مرکزی، نصب و نگهداری شود ولی مفهوم بخش های مختلف سازمان به نحوی در آن لحاظ گردد که کاربران میز امانت بخش های مختلف با وجود الزام به رعایت سیاست گذاری های مرکزی و عدم دخالت در امور سایر بخش ها، دارای آزادی عمل کافی در بخش خود باشند.

در ادامه به ذکر چگونگی نگهداری اطلاعات کاربران میز امانت، اعضا و اسناد کتابخانه و همچنین چگونگی انجام خدمات امانت و غیره در این کتابخانه ها می پردازیم:

کاربران میز امانت

در این کتابخانه ها برای هر یک از کاربران میز امانت بخش خاصی تعیین می شود. هر یک از کاربران فقط مجاز به تعریف عضو جدید و ویرایش اطلاعات اعضای بخش خود می باشد و فقط می تواند خدمات امانت و غیره اسناد بخش خود را به اعضای کتابخانه ارائه کند.

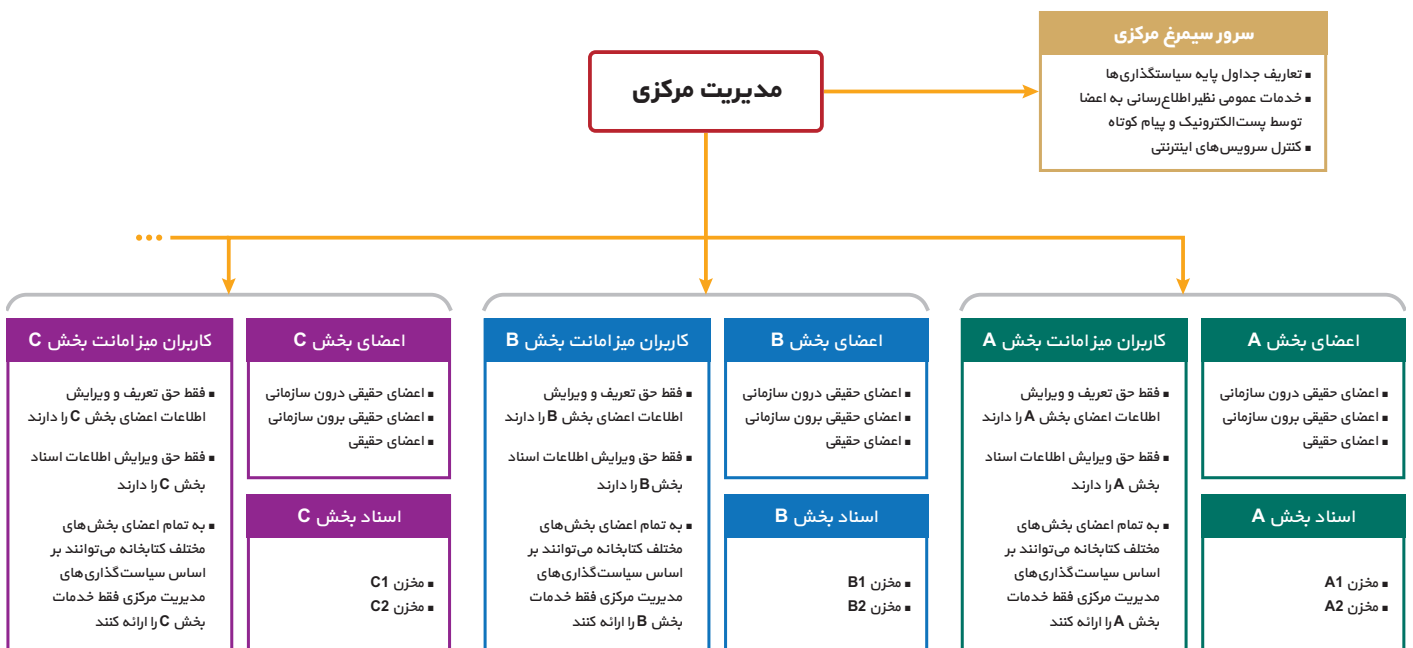
اعضای کتابخانه

در این کتابخانه ها هر عضو متعلق به بخشی می باشد که برای ثبت نام به آن مراجعه کرده است. اصلاح اطلاعات و خدمات سوپروایزری این عضو نظیر تعیین اختیارات و یا تسویه حساب توسط کاربران میز امانت همان بخش، قابل انجام است ولی اعضای کتابخانه می توانند بسته به سیاست گذاری های مدیریت مرکزی از خدمات کتابخانه یا تمامی بخش های کتابخانه استفاده کنند.

اسناد کتابخانه

هر بخش در کتابخانه های اقماری خود می تواند دارای چندین مخزن نگهداری سند باشد. طبیعی است کارکنان میز امانت در هر بخش لازم است به گونه ای محدود شوند که فقط اسناد موجود در مخزن های بخش خود را به اعضای کتابخانه امانت دهند. در نرم افزار گردش امانت سیمرغ برای کنترل این امر، تعاریف مخازن اسناد و فهرست کاربران مجاز هر مخزن، به تفکیک توسط مدیریت مرکزی قابل تعیین است و چگونگی عملکرد کاربران میز امانت بخش های مختلف کاملاً در کنترل مدیریت مرکزی سیستم می باشد.

از طرف دیگر مدیریت مرکزی سیستم تعیین می کند که کاربران میز امانت هر بخش، چه محدوده اختیاراتی را برای اعضای بخش خود می توانند تعریف کنند و هیچ محدودیتی نیز در این کار ندارد به این معنی که می توان اعضا را فقط به استفاده از خدمات بخش خود محدود کرد و یا به آنها اجازه داد که از خدمات بخش های دیگر کتابخانه نیز استفاده کنند. چگونگی استفاده از خدمات هر بخش نیز به تفکیک هر مخزن برای هر عضو قابل تعیین است. مثلاً مدیریت مرکزی می تواند محدود کند که عضو خاصی از مخزن های بخش خود ۴ کتاب به امانت برد ولی از مخزن های سایر بخش ها فقط ۲ کتاب امانت برد.

- ارسال پیشنهادات و انتقادات با امکان ارسال نظر و رتبه بندی
- ارسال پرسش و پاسخ به همراه جستجو و گروه بندی
- ثبت نام و عضویت در سایت به سه روش خصوصی، عمومی و بازبینی شده
- درج مطالب متنی و یا html در ویرایشگر fckeditor (درج توضیحات لازم برای هر قسمت شامل عکس و لینک نظیر درج ساعات کار سازمان، تاریخچه سازمان، امکانات و خدمات و سایر موارد)

- لینک های فرزند برای درج خودکار لینک صفحات فرزند
- ارسال پیام خصوصی به دیگر کاربران
- نظر سنجی و مشاهده نتایج
- گذاشتن مستندات برای دانلود
- درج اخبار و مطالب خبری سازمان با امکان ارسال نظر و رتبه بندی برای هر مطلب

- نمایش کاربران آنلاین
- پشتیبانی آنلاین
- چت روم
- درج فلش

پورتال سیمرغ

نسخه ای از پورتال نوسا می باشد که قسمت های مختلف آن از پیش بر اساس نیاز کتابخانه ها تنظیم شده است. به نحوی که کتابداران و مسئولین کامپیوتر کتابخانه ها برای راه اندازی پورتال مناسب خود تنها احتیاج به تغییرات و تنظیمات مختصری در آن دارند.

یکی از مهمترین ویژگی های این پورتال، امکان استفاده از سرویس های جستجوی سیمرغ در منابع چاپی و دیجیتال، سرویس کتابخانه شخصی و سرویس های امانت سیمرغ شامل: مشاهده اطلاعات عضو، مشاهده کارت امانت عضو و تمدید اسناد می باشد.

ذکر این نکته ضروری است که سرویس های منابع دیجیتال زمانی فعال خواهد شد که کتابخانه علاوه بر نرم افزار سیستم جامع اطلاع رسانی سیمرغ و سیستم

پورتال نیز مانند اکثر اصطلاحات رایج در دنیای رایانه بر اساس جایگاه تولید و مصرف آن به شکل های متفاوتی تعریف می شود. به همین منظور ما به جای ارائه تعریف تخصصی پورتال به توضیح مختصری در مورد آن و شرح کارایی آن کفایت می کنیم. ترجمه لغوی کلمه Portal، "دریچه"، "درگاه" و "دروازه" می باشد. می توان گفت که این کلمه در فن آوری اطلاعات، به معنی "درگاهی" است به دنیایی مجازی که امکانات زیادی را برای کاربران فراهم می آورد. امکاناتی نظیر تجمیع اطلاعات، هدف دار بودن اطلاعات، دریچه ورود منحصر به فرد برای هر کاربر، ارتباط با دیگر کاربران، ارتباط و تعامل با دیگر سایت ها، جستجو و غیره.

شرکت نوسا به منظور یکپارچه سازی دسترسی اینترنتی نرم افزارهای خود با سایر نیازهای کاربران، بهینه سازی یکی از بهترین پورتال های موجود در دنیا به نام DotNetNuke را در دستور کار خود قرار داده است.

انتخاب این پورتال، بومی سازی و بهینه نمودن آن توسط شرکت نوسا برای ارائه به کاربران به چند دلیل عمده صورت پذیرفت:

- این پورتال از حالت آزمایشی خارج شده و کاملا حرفه ای است
- سابقه طولانی در ایران دارد، خوب فارسی شده و متخصصین نرم افزاری متعددی در ایران با آن آشنا هستند و بر روی آن کار می کنند.
- به دلیل نصب در محیط های Windows با سایر نرم افزارهای کتابخانه ای نظیر سیمرغ، تطبیق بهتری دارد.
- امکانات توسعه پذیری در آن کاملا دیده شده است و می توان به تدریج ماژول های تخصصی سیمرغ را به آن اضافه نمود.

پورتال های نوسا و سیمرغ

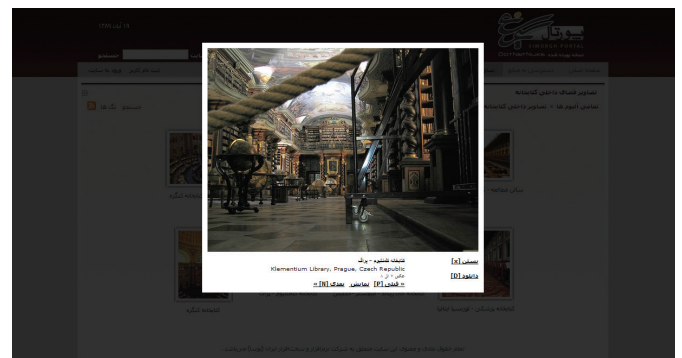
شرکت نوسا، به منظور بر طرف کردن نیازهای متفاوت سازمان های مختلف و کتابخانه های کوچک و بزرگ تصمیم دارد که پورتال DotNetNuke را در مدل های متعددی ارائه و پشتیبانی کند. در حال حاضر دو مدل "پورتال نوسا" و "پورتال سیمرغ" به جامعه کاربران ایرانی ارائه شده است. پورتال نوسا جهت ارائه به کاربران عام و پورتال سیمرغ جهت ارائه به جامعه کتابداران ایرانی عرضه می شود.

این پورتال ها، با بهره گیری از تجربیات گرانمایه متخصصین نوسا در حوزه وب، مبتنی بر بستری بین المللی، با ساختاری منعطف و جامع به مشتریان عرضه می شوند.

پورتال نوسا

فهرستی از مهمترین امکانات این پورتال عبارتند از:

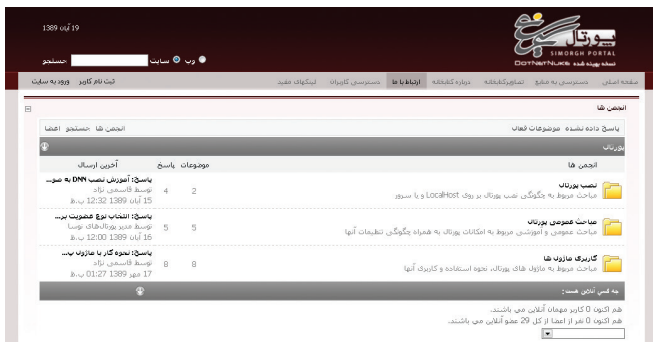
- ایجاد و مدیریت صفحات بر حسب نیاز سازمان
- مدیریت تمام ابزارهای مورد استفاده نظیر ماژول ها، پوسته ها و کانیتینرها
- مدیریت تنظیمات سایت و میزبان نظیر تنظیمات smtp، تنظیمات ssl، تعیین کپی رایت و ...
- مدیریت نقش های امنیتی و مدیریت کاربران
- اخذ گزارش عملیات پورتال سازمان
- مشاهده وقایع پورتال سازمان
- ایجاد گالری تصاویر با امکان درج شرح، تگ و جستجو

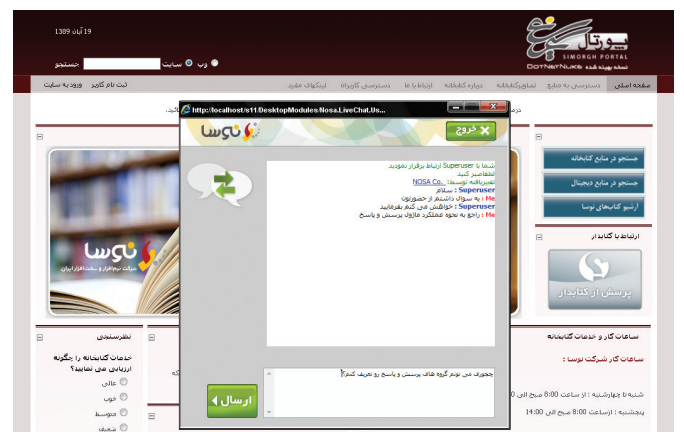
- ایجاد گروه‌های مطالعه و تحقیق با قابلیت مدیریت محتوی توسط کاربر سرپرست گروه
- امکان ارسال پرسش از مسئولین کتابخانه و کتابدارها در ساختاری گروه بندی شده و دریافت پاسخ از آنها با امکان جستجوی پرسش و پاسخ‌ها
- امکان ایجاد گالری تصاویر کتابخانه با امکان درج شرح، تگ و جستجو به همراه قابلیت‌های متعدد نمایش تصویر
- اختصاصی کردن امکانات جستجو و مشاهده منابع اطلاعاتی و سرویس‌های امانت برای کاربران پورتال
- ارتباط با کتابدار مرجع برای پاسخگویی بهتر به کاربران
- ایجاد انجمن‌های مورد نیاز به منظور تبادل اطلاعات و پاسخگویی به اعضای پورتال کتابخانه

- گردش امانات به سیستم آرشیو منابع دیجیتال سیمرغ نیز مجهز شده باشد.
- فهرستی از مهمترین امکانات این پورتال که علاوه بر امکانات پورتال نوسا در اختیار کتابخانه‌ها است عبارتند از:
- جستجو در منابع کتابخانه با اعمال مدیریت در نمایش فیلدهای جستجو
- جستجوی منابع دیجیتال با اعمال مدیریت در نمایش فیلدهای جستجو همراه با تغییر شرح فیلدها
- مدیریت تمام فیلدهای صفحات نمایش جستجو در یافته‌های دیجیتال و منابع کتابخانه
- تغییر شرح مداخل جستجو در جستجوی منابع دیجیتال
- ایجاد درگاه‌های جستجوی متعدد برای انواع منابع چاپی یا دیجیتال کتابخانه به منظور کنترل دقیق‌تر دسترسی کاربران

- ارتباط و جستجو در شبکه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی مرجع نظیر کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
- انتخاب اسناد از تمام مراکز موجود در شبکه سیمرغ برای افزودن به کتابخانه شخصی
- مشاهده اطلاعات کامل تر کتاب‌ها از طریق ارتباط با درگاه "گنجینه کتاب نوسا"

- ثبت نام اعضای برون سازمانی از طریق پورتال با امکانات کامل ارسال مدارک و پیگیری مراحل عضویت
- تعریف و تنظیم اطلاعات خاص اعضا نظیر شماره عضویت، کلمه عبور و مشابه آن در پروفایل کاربر به منظور راحتی بیشتر کاربر و جلوگیری از ورود اطلاعات مکرر هنگام استفاده از سرویس‌های مختلف (Single Sign On)
- نمایش تازه‌های کتابخانه براساس علاقه مندی‌های هر عضو
- نمایش مجموعه‌های خاص کتابخانه برای مناسبت‌های مختلف
- نمایه شدن رکورد‌های پایگاه‌های اطلاعات کتابخانه توسط موتور جستجوی Google
- ایجاد کتابخانه شخصی جهت نگهداری اسناد مورد نظر در قفسه یا بخش ساخته شده به سلیقه کاربر
- افزودن اسناد موجود در شبکه سیمرغ به کتابخانه شخصی
- به اشتراک گذاری هر بخش دلخواه از کتابخانه شخصی برای کاربران خاص
- پرسش از کتابدار به صورت آنلاین و یا آفلاین

به عبارت دیگر با استقرار سیستم اتوماسیون مبتنی بر RFID در یک کتابخانه، بالاترین امکانات ممکن برای مدیریت امور کتابخانه‌ها در کلیه زمینه‌ها فراهم خواهد گردید و رشد کمی و کیفی در ابعاد مختلف راهبری و سرویس دهی کتابخانه محقق خواهد گشت.

برخی از مزایای پیاده سازی و استقرار سیستم اتوماسیون RFID در کتابخانه‌ها عبارتند از:

- کاهش زمان لازم برای انجام فرآیند امانت گرفتن، تمدید و برگشت اسناد
- حذف کارهای کلیشه‌ای و تکراری از وظایف کارمندان
- از میان رفتن صف‌های انتظار در میزهای امانت
- ارتقاء کمی و کیفی سرویس دهی کتابخانه
- بالا رفتن میزان رضایت مراجعین (اعضا)
- کارائی بالا در حفاظت منابع
- تحول کیفی کارمندان و ارتقای شغل آنها به جایگاه مدیریت و راهنمایی اعضا
- بالا رفتن بهره‌وری در خدمت‌رسانی کتابخانه
- سهولت در فرآیند کنترل موجودی در مخزن و یافتن اسناد گمشده

سیستم RFID در کتابخانه

پس از تجهیز کتابخانه به ملزومات سیستم RFID کیفیت انجام برخی از فعالیت‌ها بهبود یافته و انجام تعدادی دیگر نیز کاملاً به صورت مکانیزه در خواهد آمد. در زیر فهرست فرآیندهایی از کتابخانه که بواسطه استفاده از فن آوری RFID تسهیل یا ایجاد گردیده‌اند را مشاهده می‌نمایید.

- آماده‌سازی اسناد
- میز امانت
- امانت مکانیزه
- کنترل خروج اسناد
- برگشت اسناد
- قفسه‌خوانی و کنترل موجودی

آماده‌سازی اسناد

در این بخش تگ‌های RFID بر روی اسناد چسبانده شده و اطلاعات مورد نیاز از قبیل کد میله‌ای، عنوان و ... بر روی تگ‌ها ذخیره می‌شوند.

اسناد پس از الصاق برچسب‌های RFID قابل شناسایی توسط دستگاه‌های مخصوص در میز امانت هستند و برای قرار گرفتن در محل‌های مربوط به مخازن اسناد فرستاده می‌شوند. بدیهی است اسناد قبل از الصاق و برنامه‌ریزی برچسب‌های RFID قابل استفاده در چرخه امانت نیستند.

میز امانت

مسئولین میز امانت سه وظیفه اصلی زیر را برعهده دارند:

- بررسی و کنترل برچسب‌های RFID الصاق شده به اسناد و اصلاح احتمالی اطلاعات آنها
- صدور کارت‌های عضویت مجهز به RFID
- ارائه سرویس‌های معمول میز امانت نظیر امانت سند و برگشت آن

امانت مکانیزه

یکی دیگر از سیستم‌های قابل پیاده‌سازی در کتابخانه‌ها با استفاده از RFID، ایستگاه‌های خود کنترلی (Self - Checkout) می‌باشد. اعضا می‌توانند پس از انتخاب سند و دریافت آن به ایستگاه خودکنترلی مراجعه نموده و کارت عضویت و کتاب مربوطه را در محل‌های تعیین شده قرار دهند سپس با کمک نرم‌افزار بسیار خوش رفتار و محاوره‌ای (Interactive) موجود در آنجا می‌توانند به ساده‌ترین روش ممکن امانت گرفتن اسناد مورد نظر خود را به شکل مستقل و بدون نیاز به حضور مسئولین کتابخانه، در سیستم ثبت نمایند تا در هنگام خروج از گیت‌های حفاظتی موجود در کتابخانه با مشکل مواجه نگردند.

در چند دهه اخیر کاربردهای ابزارهای الکترونیکی و فن آوری اطلاعات، جهت افزایش دقت و سرعت در انجام امور فراگیر گشته و با گذشت زمان و پیشرفت‌های انجام یافته، به تناوب زمینه ظهور فن آوری‌ها و سیستم‌هایی با قابلیت‌های بسیار بهتر از گذشته فراهم گردیده است. تاکنون در زمینه سیستم‌های شناسائی افراد یا اجسام فن آوری‌هایی مورد استفاده قرار گرفته که از کد میله‌ای (Barcode) و گیت‌های مغناطیسی می‌توان به عنوان فراگیرترین آنها نام برد. طی چند سال گذشته فن آوری جدیدی به نام RFID (مخفف عبارت Radio Frequency Identification به معنی شناسائی با امواج رادیویی) در این زمینه عرضه گردیده است. این فن آوری بدلیل مزایای بسیار برتر آن در مقایسه با سایر فن آوری‌ها، به نحوی متمایز مورد توجه قرار گرفته و هم‌اکنون در دنیا، اکثر سیستم‌های شناسایی، با استفاده از این فن آوری طراحی و پیاده‌سازی می‌گردند.

اجزای سیستم مبتنی بر RFID

سخت‌افزار

- شناسه یا تگ (Transponder Tag): شامل یک حافظه بسیار کوچک و آنتن مربوطه می‌باشد که به فرم‌های مختلفی چون برچسب، جاکلیدی، کارت و غیره به بازار عرضه می‌شود. تگ‌ها قادرند که اطلاعات را بر روی حافظه خود ذخیره نمایند تا در موارد لزوم از آنها جهت شناسایی استفاده شود.
- داده خوان (Reader): این سخت‌افزار قادر است که اطلاعات را بر روی تگ‌ها نوشته یا از روی آنها بخواند.

نرم‌افزار

نرم‌افزار سیستم RFID علاوه بر اینکه پردازش، ذخیره و بازیابی اطلاعات در پایگاه اطلاعاتی را مدیریت می‌نماید، وظیفه کنترل و صدور فرمان جهت تبادل اطلاعات از داده خوان به تگ یا بالعکس را نیز برعهده دارد. بنابراین بخش نرم‌افزار در یک سیستم مبتنی بر RFID نقش اساسی داشته و بدون وجود نرم‌افزار، سخت‌افزارهای سیستم RFID بلااستفاده خواهند بود.

مزایای پیاده‌سازی

پس از پیاده‌سازی سیستم RFID در کتابخانه نه تنها شیوه‌ی انجام برخی از فعالیت‌ها مانند سرویس‌های میز امانت، قفسه‌خوانی و کنترل موجودی به نحو چشمگیری تسهیل می‌گردد، بلکه ایجاد فرآیندهایی خودکار نظیر ایستگاه خودکنترلی امانت، کنترل ورود و خروج اسناد توسط گیت‌های حفاظتی و همچنین برگشت اسناد از جمله مزایایی است که مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

در این راستا شرکت نوسا اقدام به طراحی، پیاده‌سازی و عرضه راه‌حلی جامع (Total Solution) جهت اتوماسیون کتابخانه‌ها بر پایه فن آوری RFID نموده است.

این راه حل مبتنی بر ۲ بخش نرم‌افزاری و سخت‌افزاری می‌باشد که می‌تواند امکانات زیر را در اختیار استفاده‌کنندگان قرار دهد.

- ارائه سرویس‌های میز امانت به صورت خودکار
- برقراری کنترل‌های امنیتی خودکار جهت اعضا و اسناد
- سهولت در انجام قفسه‌خوانی و کنترل موجودی
- اعمال قوانین لازم برای مدیریت کتابخانه بصورت مکانیزه

تاکنون اغلب راه حل‌های ارائه شده در کتابخانه‌ها و مراکز اسناد بیشتر به مکانیزه نمودن امور مربوط به مدیریت اطلاعات اسناد اختصاص داشت و امکانات مربوط به مکانیزاسیون سرویس دهی به مخاطبان و تسهیل نحوه انجام فعالیت‌های مسئولین کتابخانه، در مقایسه با امکانات فنی مدیریت اطلاعات اسناد بسیار محدود بود. ولی با عرضه فن آوری RFID و بوجود آمدن زیرساخت‌های فنی لازم جهت ارائه راه حل جامع اتوماسیون کتابخانه مبتنی بر RFID، سایر امور کتابخانه مانند سرویس‌های امانت و مدیریت کنترل اسناد و اعضا، اعمال قوانین کتابخانه به صورت سیستماتیک و افزایش ضریب حفاظت از اسناد کتابخانه به فرآیندهایی خودکار تبدیل خواهند شد.

برگشت اسناد

در این سیستم ایستگاه‌های برگشت اسناد (Return Station) در نظر گرفته شده تا ثبت برگشت اسناد نیز بطور کاملاً خودکار انجام شود. این دستگاه‌ها با استفاده از اطلاعات موجود در تگ RFID کتاب، سند را برگشت داده و رخداد را در پایگاه اطلاعاتی ثبت می‌نمایند.

قفسه خوانی و کنترل موجودی

قفسه خوانی و کنترل موجودی در کتابخانه‌ها و مراکز اسناد به روش‌های معمول پروسه‌ای زمان‌بر می‌باشد. تجهیزات و نرم‌افزارهای در نظر گرفته شده در سیستم RFID کتابخانه با توجه به ویژگی منحصر به فرد این فن‌آوری در شناسایی اسناد بدون نیاز به خروج آنها از قفسه، می‌توانند شرایط لازم جهت انجام عملیات قفسه خوانی و کنترل موجودی را به آسان‌ترین روش امکان‌پذیر سازند. استفاده از این سیستم باعث بدست آوردن دو مزیت عمده زیر خواهد شد:

- تعیین سریع اسناد گمشده

با استفاده از سیستم گفته شده عملیات قفسه‌خوانی برای کنترل موجودی کتابخانه می‌تواند هر چند وقت یکبار با استفاده از داده‌های قابل حمل انجام شود. در این حالت کلیه اطلاعات RFID اسناد موجود در کتابخانه توسط داده‌خوان‌ها اسکن شده و در یک کامپیوتر دستی ذخیره می‌گردد. این اطلاعات به همراه اطلاعات اسناد به امانت رفته، با پایگاه اطلاعاتی مقایسه شده و در نهایت فهرست کتاب‌هایی که جزو هیچ‌کدام از دو گروه فوق نباشند به عنوان اسناد گمشده در اختیار کارشناسان قرار می‌گیرد

- کاهش بازه زمانی قفسه خوانی

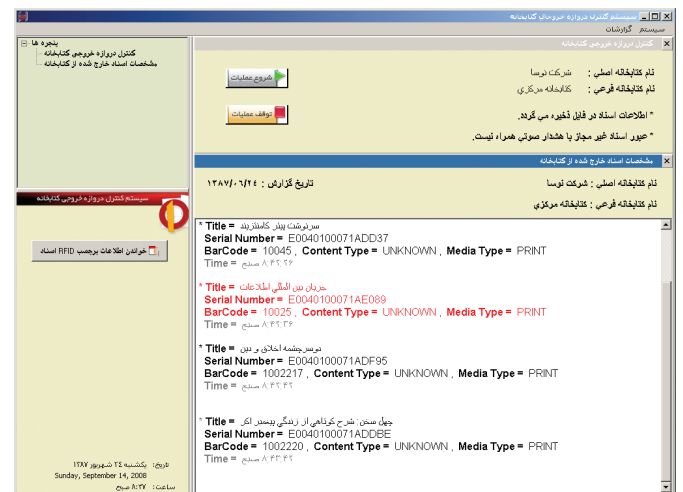
با توجه به سرعت خواندن اطلاعات اسناد در فن‌آوری RFID و راحتی انجام آن، بدیهی است که جهت افزایش ضریب اعتماد به موجودی کتابخانه و سرویس‌دهی بهتر، مدیران کتابخانه‌ها تمایل بیشتری به انجام عملیات قفسه‌خوانی در فواصل زمانی کوتاه‌تر خواهند داشت.

ایستگاه‌های خودکنترلی، مزایای زیر را به همراه دارند:

- بالا رفتن سرعت فرآیند گردش امانات
- کاهش حجم کاری مسئول میز امانت و توانایی جهت ارائه سرویس بهتر
- استفاده بهتر از فضای کتابخانه
- کاهش زمان انتظار جهت دریافت امانت
- افزایش تعداد عضویت و تشویق اعضا برای مراجعه به کتابخانه

کنترل خروج اسناد

در این سیستم دروازه‌های خروجی یا همان گذرگاه‌های حسگر (Sensor Gates) بصورت اتوماتیک، اسناد در حال خروج را کنترل می‌نمایند و در صورتی که سند در حال خروج در امانت نبوده دروازه‌های خروجی هشدار خواهند داد. لازم به توضیح است که دروازه‌های خروجی توانایی شناسایی و کنترل وضعیت بیش از یک سند در هنگام خروج را دارا بوده و به همین دلیل قابل استفاده در محیط‌های پررفت و آمد نیز می‌باشند. در صورت بروز هشدار توسط دروازه‌های خروجی، شماره سند دارای مشکل، بر روی نمایشگر دستگاه به اطلاع مسئول مربوطه خواهد رسید و وی توانایی بررسی دقیق تر وضعیت سند یا سند‌های مورد نظر را توسط نرم‌افزار این بخش دارد. علاوه بر آن دریافت گزارشات جامع از ورود و خروج اسناد کتابخانه و امکان بررسی آنها از دیگر امکانات این سیستم می‌باشد.

چرخه عملیات در سیستم آرشیو و نگهداری منابع دیجیتال نوسا

فایل‌های پراکنده منابع دیجیتال در سیستم عامل

Organizing Services

سرویس‌های جمع‌آوری و سازماندهی منابع دیجیتال

Archival Data

اطلاعات آرشیوی (نسخه‌های اصل منابع دیجیتال) به صورت ساخت‌یافته و به هم مرتبط

Prepresentation Services

سرویس‌های تولید اطلاعات نمایشی منابع دیجیتال

Presentation Data

اطلاعات نمایشی منابع دیجیتال (نسخه‌های مناسب کاربر)

Presentation Services

نمایش منابع دیجیتال و فراداده‌های مرتبط با آن بر اساس کاربر

- ذخیره درون SQL Server یا بیرون آن به صورت ساخت‌یافته
- ایجاد ارتباط درختی بین آنها
- رعایت امنیت به کمک بخش
- افزودن اطلاعات لازم برای سازماندهی
- افزایش و اصلاح گروهی
- Drag & Drop
- ایجاد ارتباط بین نسخه‌های مختلف یک منبع دیجیتال

- تولید نسخه‌های مناسب اینترنت
- تولید Thumbnail
- استخراج متن برای جستجوی متن
- افزودن اطلاعات لازم برای چگونگی نمایش به کاربران
- افزودن Watermark

Intellectual Data
فراداده‌های فهرست‌نویسی از پایگاه‌های اطلاعات کتابشناختی

- سرویس‌های جستجوی فراداده و متن
- نمایش خلاصه، کامل و درختی
- رعایت امنیت در نمایش منابع دیجیتال
- نمایش مخصوص اینترنت ویژه هر کاربر
- ایجاد دسترسی به نسخه آرشیوی برای دریافت فایل با رعایت امنیت
- نمایش فانتزی تورق
- نمایشگر مخصوص متن در اینترنت NOSA Viewer
- پخش زنده فایل‌های صوتی و تصویری در اینترنت

کاربران محلی و اینترنت

شرکت نرم‌افزار و سخت‌افزار ایران

دفتر مرکزی

تهران، کیلومتر ۲۰ جاده دماوند، پارک فناوری پردیس

خیابان نوآوری ۱۱، پلاک ۱۱۱

تلفن/نمابر: ۷۱۳۹۵۰۰۰

www.nosa.com

تهران (۰۲۱) ۸۸۸۲۲۹۷۹، ۸۸۸۳۵۳۶۰

مشهد (۰۵۱) ۳۶۰۱۳۵۶۵ - ۶

اصفهان (۰۳۱) ۳۶۲۰۲۶۳۲، ۳۶۲۰۲۶۳۳، ۳۶۲۰۲۶۳۸

شیراز (۰۷۱) ۳۲۳۵۹۱۲۵ - ۶

کرمان (۰۳۴) ۳۲۲۳۳۸۸۵، ۳۲۲۳۰۲۹۴، ۳۲۲۳۰۲۸۱

یزد (۰۳۵) ۳۵۲۵۴۵۳۸، ۳۵۲۴۴۵۳۷ - ۹

